

Biyoteknoloji

İngiltere’de Gen Aktarımlı Ürünlere İzin Çıktı

Beş yıl süren zorlu tartışmalar sonunda, 9 Mart 2004 tarihinde İngiliz Hükümeti, İngiltere topraklarında ilk ticari gen aktarımlı ekinin ekilmesine izin verdi. Bu, gen aktarımıyla, zararlı bitkilere karşı kullanılan tarım ilaçlarına direnç kazandırılmış bir mısır bitkisi. Avrupa Birliği ülkelerinde, gen aktarımlı ürünlerle ilgili moratoryumun geçtiğimiz yıl kaldırılmasının ardından, Brüksel’deki yetkililer, bu gen aktarımlı mısır çeşidinin tüm Avrupa’da ekimine izin verilmesi konusunu tartıyorlar. İngiltere’de uzun süredir beklenen bu onay, aslında, biraz karışık bir kararın parçası. Bu ürüne onay verirken, İngiliz hükümeti, gen aktarımlı şeker pancarı ve kolza bitkilerinin ticari amaçlı ekimine karşı olduğunu da açıkladı.

Çünkü, deneme amaç ekim yapılan tarlalarda, bu iki gen aktarımlı bitkinin çevrelerinde daha az yabancı ot yetişmesine ve daha az sayıda böcek türünün görülmesine neden olduğu görülmüş. Bu durumun, biyoçeşitlilik açısından tehlike oluşturabileceği düşünülüyor. Ekimine izin verilen gen aktarımlı mısır türünün öyküsüyle daha farklı. Deneme amaçlı ekim yapılan tarlalarda, bu ürünün çevresinde, başka mısır çeşitlerine göre daha fazla sayıda yabancı bitki ve daha çeşitli böceklerin bulunduğu görülmüş. Bu nedenle Çevre Bakanlığı, Avam Kamarası’na, belli koşullar altında gen aktarımlı mısırın fazladan bir risk taşımadığını bildirmiş. Bu koşullardan biri, ürünün yalnızca deneme tarlalarındaki

koşullar sağlanarak ekilebilecek olması. Ancak öykü, bu mısırların ticari amaçlı ekimine onay verilmesiyle bitmiyor. Bu mısır çeşidiyle birlikte kullanılacak zararlı bitki ilacının da tarım ilaçlarının güvenilirliğinden sorumlu kurumca onaylanması gerekiyor. Bir sonraki adımsa, bu kararların, katı bir dirençle karşılanabileceği İskoçya ve Galler’de de kabul edilmesi. Bunlar göz önüne alındığında, İngiltere’de gen aktarımlı mısırların ticari amaçlı ekimine en erken 2005 baharında başlanabileceği sanılıyor. İngiliz Hükümeti’nin, bundan sonra da her ekini yine tek tek ele almayı planladığını belirtmekte de yarar var.

Science, 12 Mart 2004

“Besin Çipi”, Danayla Kediye Birbirinden Ayırıyor

Hamburgerinizin içindeki dananın neyle beslenmiş olduğunu merak ediyor musunuz? Kim etmez ki? Geçtiğimiz Nisan

ayında, Fransa’daki bioMérieux adlı bir şirket, şüpheli et ürünlerinin içeriğini belirlemeye yarayan yeni bir gen testini piyasaya sürdü. Test, sağlıklı canlılara ait DNA örnekleriyle, herhangi bir et ürününün DNA’sı karşılaştırılarak kullanılıyor. “FoodExpert-ID” adlı ürün,

insanların besin olarak tükettiği 33 farklı omurgalı canlıya ait (bunların arasında devekuşu ve kedi gibi canlılar da var) 88.000 DNA örneği bulunuyor. Gen çipi, üreticilerce, ürünlerinin kalitelerini belgelemek için bir tür onay olarak kullanılacak. Değerlendirmeden geçen ürünlere, içeriğindeki canlı türlerinin listesi bulunan bir kimlik kartı verilecek. Ürünün içinde “bilinmeyen türler” varsa, kimlik kartına onlar da yazılacak. Yeni gen testiyle, örneğin, dana sucuğu diye aldığımız ürünün içinde gerçekten dana eti bulunup bulunmadığı ortaya çıkarılabilecek. Bu yeni teknoloji, hayvan yemlerinde omurgalı canlılara ait parçaların bulunup bulunmadığını da belirleyebilecek.

Science, 19 Mart 2004